ПАНЧЕВАЦ.

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕТНЕ И МАТЕРИЈАЛНЕ ИНТЕРЕСЕ.

БРОЈ 36. У недељу, 2. маја 1871. ГОД. III.

„Панчевац“ излази четвртком и недељом. За Аустрију и Угарску стоји на годину 8 фор., — на по године 4 фор., — на четврт године 2 фор. — Рукописи се не враћају натраг. — Уредништво и администрација „Панчевца“ налази се у Спиртиној кући преко пута од успенске цркве. — За огласе плаћа се за ред из петита 7 новч. Осим тога сваки пут 30 новч. штемпларине

У име народне ствари молимо лепо пријатеље своје, да нас телеграфично извештавају о изборима за сабор троједне краљевине.

Уредништво.

Мађарска влада гони Милетића.

У прошломе броју саопштили смо дебату, која је вођена у угарском сабору услед предлога имунитетне комисије, да се Милетић због чланка у „Застави“: „Аустро-Угарска и Словени“ суду изда.

Већина угарског сабора усвојила је предлог имунитетне комисије. Милетић ће дакле бити издан суду. Шта ће даље бити, то ћемо видети, али и оволико, што досад видесмо, довољно је па да с Мађарима са свим раскрстимо.

Има већ по године како Милетић седи у вачком затвору осуђен на правди Бога. Осудила га кабинетска правда мађарска због тога, што је једном мамелуку мађарске владе рекао нешто, што му је после и од ц. кр. суда у Петрињи а и од целог народа потврђено. Онај, који је кривцу право име дао, тај седи у затвору, а кривац сам кажњен је тиме, што је уклоњен с места за које није.

Но затвор Милетићев има политички значај.

Питање народности — то је једна од највећих Ахилових пета на Угарској. Политика мађарске владе иде попреко на то, да уништи питање народности у Угарској и да ту земљу нивелира елементом мађарским. Све што томе на путу стоји мора се уклонити — не пита се којим и каквим средством. Угарска се мора за неколико година униформисати, тако да преставља чисто непомешано мађарско тесто, из кога ће се после градити створови онаки, какви су усијаној фантазији мађарској угодни. Остале народности морају се самлети и претворити у кашу. Тако ће се од данашне коласте Угарске на брзо начинити једноставна држава мађарска, која ће се подићи на развалинама Аустрије и Турске и заузети господарско место на истоку.

Ко год има очију, тај мора видети да је то политично јеванђеље данашње мађарске владе.

Разуме се да то политично јеванђеље не може ни мало годити осталим народностима у Угарској. Нико не да са себе жива коже дерати, па тако ни те народности. С тога је сасвим природан отпор, којим се одупиру народности против тежња угарске владе. Српски народ у том отпору највише крутости и жилавости показује, и с тога он као да је највећа кост у грлу Мађарима. Ни према једноме народу није мађарска влада тако непријатељски расположена као према народу српском. Што год наш народ заиште у угарске владе, може још у напред знати, да не ће бити послужен. Ено Нови Сад има толико да се жали на ту мађијску систему; нама се не да земљиште за позориште, не да се новчана потпора позоришту, не да се припомоћ гимназији и т. д. У најновије доба прети нам мађарска влада, да не ће одобрити ни закључења, која је лањски сабор донео; тиме би показала мађарска влада, да на то иде, да нам и ово мало аутономије на црквеном и просветном пољу погази и уништи. У опште угарска се влада својски спрема, да нам откида стопу по стопу од оног терена, на коме бисмо се могли колико толико као народ развијати, и да нас тако не само на политичном пољу, на коме смо већ нуле постали, него и у опште на народном пољу утамани. Она хоће да од нас начини грађанске атоме у мађарској држави, и да ти атоми никаких других карактеристичних знакова немају, осим мађарских.

Да би у том своме послу успела, мађарска влада ударила је свом снагом и свима средствима, која јој на расположењу стоје, на српску народну странку а особито на дра Св. Милетића, који јој највећма на путу стоји и кога она криви за све своје неуспехе на путу своје застрашавајуће и уништавајуће политике. Др. Милетић мора искијати све грехове непокорна српска народа, који не ће да пружи шију под срамотни јарам мађарски. С тога су све стреле мађарске владе управљене на Милетића. Свако сретство, свака прилика, ла́ж, подметање, извртање, шпионство, све се употребљава, само да би се врат скрио човеку, који данас највише поверења има у народу и који пред лицем народа стоји чист и светао као јасан дан. Ту се снују сплетке и замке са српском владом, а ступило би се и с паклом и с ђаволом у свезу, само кад би то ишло на уништење народне странке и Милетића.

Милетић је одговорни уредник „Заставе“. То је згодна околност, па да Милетић никад и не изиђе из Ваца. Сваки чланак новинарски може се окривити — само кад то влада хоће. Ишчупај два три става из чланка, намести их згодно, па ето ти супстрата за оптужбу преску. Све се то може тако наместити и удесити као да си писао против цара и против државе и против чега год хоћеш на свету. Тако се може и из св. писма доказати, да нема Бога, јер тамо стоји на једном месту: „њест Бог“! Треба само изоставити оно што пред тим стоји: „Рече безуман у срцу своме.“

Да мађарска влада збиља не мисли пуштати Милетића из Ваца, о томе је и ових дана дала од себе јасан доказ. Поново је окривљен један чланак у „Застави“, и угарски сабор већином закључи на предлог свога имунитетног одсека, да се Милетић због тога чланка стави под пресски суд.

А шта има управо у том чланку? Има ли каквог буњења против државе или тако што год?

Кад би ту стајало: „Устај народе на оружје, па потуци све ниткове по Пешти и Бечу, отми своју земљу од туђина и оцепи се од царевине и краљевине аустро-угарске, па оснуј овде своју државу за себе!“ — кад би тако што стајало у „Застави“, онда бисмо разумели оптужбу и ова би била основана с гледишта позитивног закона, јер би се ту позивало на насилну побуну против постојећих власти и против целокупности земље. Али у окривљеном чланку „Заставе“ нема од свега тога ништа. Ту се најхладнокрвније и без икакве намере буњења размишља о томе, како је дуалистична политика аустро-угарска управљена против Словена; како је ради те политике међу Словенима овладала апатија; како државу ову сигуран пораз чека, ако се упусти у какву спољашњу акцију; како Словени не могу ништа имати против тога и т. д. Саме новинарске рефлексије без икаке намере на буну! И то по све истините рефлексије, које и ми од речи до речи потписујемо. То је са свим извесно, да су аустро-угарски Словени данашњом системом владе притиснути, а притиснуто стање није богме угодно. Нико не жели, да дуго у злу остане, па то не могу себи желети ни Словени аустро-угарски. Словени нису непријатељи државе докле је она њима пријатељ; а богме кад им она сама без њихове кривице постане непријатељ, не могу ни они дуго с њоме пријатељовати, почем им је сопствена кожа најближа. Самоодржање је свакоме најпрече и оно се не може жртвовати ничему на свету, па ни опстанку државе. За што се Мађари нису жртвовали опстанку Аустрије, него су правили буну 1848? Словени не иду на разорење државе, него само на промену системе, којом се влада у тој држави и под којом једни народи уживају господарење над другима, а други су подјармљени. Словени нису одмах зграбили за пушку, да отклоне то стање, него ево још и дан данашњи саветују путем штампе и осталим законитим средствима, да се то стање лепим начином отклони на срећу целе земље и свију њених народа. Но кад виде да то не помаже, може ли им се тада замерити, што су постали равнодушни према држави, те не маре шта ће од ње бити, па макар и пропала?

Али ко има право, да се баци каменом на Србе због сновања планова против државе? Зар Мађари? Та нису ли они свагда дизали буне против престола и државе? Нису ли они изазвали 48-му годину и све што је за њом и уз њу дошло? Није ли онај исти, по чијој се наредби данас хајка диже против Милетића и српске народне странке, због велеиздајства на вешалима висио? Нису ли неки и неки са те стране, која је гласала за издају Милетића, пре неколико година оружаном руком упали у државу уз отвореног непријатеља државног, а с намером да Угарску подбуне на оружан устанак против државе? Зар ти људи и дан данашњи не проповедају јавно распадање царевине? И ти људи који су испод вешала утекли смеју се усудити стављати под суд човека због невиних рефлексија? Таким поступцима све се већма дискредитује мађарски сабор у очима целог света. Данас се већ више не може друкче него са сажаљењем и презрењем гледати на ону странку у том сабору, која се начинила лутка, коју Андрашија као на „дроту“ повлачи куд му је воља. Рекне ли Андрашија „да“ и лутка виче „да“, рекне ли „не“ и лутка одговара „не“. До тог степена уставне слабости може дотерати само угарски сабор. Ми му баш ни мало не завидимо!

А ако се пита: ко је бунтовник у држави и ко иде на разорење њено? ми кажемо, да је то угарска влада. Јест, мађарска је влада највећи бунтовник, јер она поступцима својима производи у земљи таково стање, које њене грађане дражи на буну. Нису последице криве него узроци, а узрок је угарска влада са својим поступцима. Бадава ви гушите немиле вам последице, кад још постоје исти узроци, а то сте ви и ваша дела! Уклоните узроке, па ће нестати и последица; то ће рећи: уклоните себе саме, уклоните своја недела, произведите у земљи такво стање, које ће задовољити сва праведна захтевања свију народности, па ће нестати немира и незадовољства, нестаће немарности и непријатељства према држави, а наступиће мир, задовољство и пријатељство. Но докле год ви будете поступали на влади као досад, докле год ви будете само мађарском народу делили све повластице, а од осталих народа одузимали сва права, докле год ви будете газили народне особине, — дотле ћете ви бити највећи бунтовник у држави, ви ћете бунити против јединства и целокупности државне, и онда ви заслужујете пре свију да будете стављени под суд и затворени у вачку тамницу.

Ви Милетића гоните, али се у једном љуто варате. Варате се у том, кад мислите да ће вама бити одрешене руке, ако их Милетићу свежете. Милетић стоји на челу народној странци и он нам много вреди, али знајте, да за њим стоје милиони жива народа и да нови и нови ничу, све жешћи од жешћег! Како ћете ове савладати? Мучан посао, господо мађарска, не упињите се бадава! „Ниче раја ка из земље трава“, а има богме на све стране и тврда наслона, па ће бити повуци и потегни. Не кривите нас, ако се једном изгубите са лица земље; сами сте себи криви, јер не умедосте се погодити с народима, који су око вас, као с браћом. Онда можете плакати као

Чивути на рекама вавилонским, али вам сузе не помогоше. За то положите оружје, јер то ћете морати учинити та пре та после!

Манифест комунистичке партије.

II.

(Наставак.)

Говоре да ће с уништењем личне сопствености престати свака подузимљивост, радња, и овладаће општа лењост.

Кад би то истинито било, онда би буржоаско друштво давно требало да пропадне са лењости; јер они који у њему раде не теку ништа, а они који теку, ти ништа не раде. Све те сумње своде се на то, да наднице више неће бити, чим не буде више капитала.

Сва преговарања, управљена противу комунистичког начина присвајања и производње материјалних производа, протегнута су исто тако и на присвајање и производњу душевних производа. Као год што за буржоазију престанак сталешке сопствености то исто што и престанак саме производње значи, тако је за њу престанак сталешког образовања то исто што и престанак образовања у опште.

Образовање (васпитање), за које буржоазија зебе да не пропадне, енормну већину правило је па и данас прави машином, справом.

Али не инатите се с нама, мерећи вашим буржоаским представама о слободи, образованости, праву и т. д. уништење буржоаске сопствености. И саме ваше идеје, продукти су буржоаских одношаја производње и сопствености, као год што ни ваше право није ништа друго до узакоњена воља вашега сталежа, вољa, којој је садржина у материјалним животним условима вашега сталежа.

Пристрастну представу, на основу које ви претварате ваше одношаје производње и сопствености — производ историских времених одношаја производства, у вечне законе природе и разума, делите ви са свима пропалим владајућим сталежима. Оно што вам је појамно односно античној сопствености, феудалној сопствености, то вам је непојамно кад се примени буржоаској сопствености.

Укидање породице! И најрадикалнији се љуте на тако срамну науку комуниста.

На чему се оснива садашња, буржоаска породица? На капиталу, на приватној тековини. Потпуно развијена она егзистира само за буржоазију; али она налази допуне у изнуђеној беспородичности пролетаријата и јавној проституцији.

Буржоаска породица отпашће природно кад нестане ове њене допуне, а обе ће нестати кад нестане капитала.

Пребацујете л' нам, да хоћемо да укинемо експлоатацију коју врше родитељи над децом својом? Ми признајемо и примамо на себе тај грех.

Али, велите ви, ми укидамо најнежније одношаје, постављајући на место домаћега васпитања, васпитање друштвено.

А зар ваше васпитање није опредељивало друштво? Друштвеним одношајима, у којима се ви васпитавате, посредним или непосредним уплетањем друштва, школом и т. д.? Комунисте нису изнашли да друштво треба да утиче на васпитање; они само што измењују карактер томе утицају, они заклањају васпитање да не подлеже утицају владајућега сталежа.

Буржоаске беседе о породици и васпитању, о нежном одношају међу родитељима и децом у толико су гадније, у колико се више, у сљед велике индустрије, све породичне везе за пролетара кидају а деца се претварају у прости трговачки артикул и инштрументе за рад.

Али ви комунисте, ви хоћете да заведете заједницу жена, дере се на нас цела буржоазија једногласно.

Буржоа гледа у својој жени само производну справу. Он чује да све справе за производњу ваља заједнички да се експлоатирају и природно не може на ино него да помисли, да ће судбина заједнице и жене да постигне.

Он и не сања, да се ту баш о томе ради, да се обори досадање стање женскиња, у коме не фигурирају већ као просте справе за производњу.

У осталом ништа није смешније, од узвишено- моралнога ужаса наше буржоазије пред тако званом званичном комунистичком заједницом жена. Али комунисте не треба да уводе ту заједницу жена, та је заједница готово вазда постојала.

Буржоазија, незадовољна тиме, што јој на расположењу стоје жене и ћерке пролетарске, о званичној проституцији већ и да не говоримо, налази главно задовољство у томе, да своје жене на изменично подвађају.

Буржоаски брак у ствари није ништа друго већ заједница жена. Све што би се још могло комунистама пребацити, било би то, да хоће да уведу на место лицемерно скривене, званичну јавну заједницу жена. А само се од себе разуме, да ће укинућем садањих производних одношаја и из њих поставша заједница жена т. ј. официјална и неофицијална проституција престати.

Комунистама се још пребацивало, да хоће да укину отаџбину, народност.

Радници немају отаџбине. Оно што они немају, не може им нико узети. Пролетаријат, коме ваља да извојује себи политичко господство, да образује из себе народни сталеж, да се организира као народ, сам по себи је националан, и ако не у смислу буржоазије.

Националне деобе и противности међу народима нестају све више и више већ са развијањем буржоазије, са слободом трговања, светским тргом, истоветношћу индустријалнога производства и одговарајућих му услова за живот.

Кад пролетаријат на владу дође те ће разлике све више нестајати. Уједињена радња, бар образованих народа, саставља главни услов њиховога ослобођења.

Кад престане експлоатација међу појединим људима, престаће експлоатација и међу појединим народима.

Кад престану сталешке гложе у самим народима, престаће и међусобни њихови непријатељски одношаји.

Тужбе противу комунизма, које се у опште са гледишта вероисповедног, филозофског и идеолошког подижу, не заслужују опширнијега одговора.

Ваља ли дубоке увиђавности, те да се појми, да ће се са изменом услова економских живота људскога, њихових друштвених одношаја, њиховога друштвенога строја, изменити и њихове преставе, њихови погледи и појмови, једном речи и сама њихова свест.

Зар историја идеје не доказује да се душевна производња заједно с материјалном преображавала? Владајуће идеје каквога доба биле су идеје владајућега сталежа.

Говори се о идејама, које револуционирају читаво друштво; тим се казује само факт, да су се у средини старога друштва елементи за ново друштво образовали, и да са престанком старих услова за живот престају и старе идеје.

Кад је стари свет био већ на умору, онда хришћанска вера победи све старе вере. А кад хришћанске идеје у XVIII. веку падоше пред новим идејама, феудално друштво борило се на смрт и живот са тадашњом револуционарском буржоазијом. Идеје о слободи савести и вероисповести значиле су само господство слободне конкуренције на пољу научноме.

(Наставиће се.)

„Grenzlehrertag“.

К старим атрибутима границе, који сви карактеришу господарство немштине над том јадном земљом, хоће ево да се пришије као пред смрт њену још један нов.

Иницијативом професора на овд. ц. кр. реалци, г. Грасла, зачела се мисао у овд. немачким учитељским круговима, да се ове године држи у Панчеву тако звани „Grenzlehrertag“.

Кад би граница била земља немачка и кад би у њој живели искључиво Немци, ми бисмо с искреном радошћу поздравили овакову једну скупштину, јер смо пријатељи сваком напредном кретању на свима пољима јавног живота, а особито на пољу просвете. Но почем знамо, да у граници живи великом већином народ српско-хрватски; почем знамо да у тој земљи Немци престављају само ситне колонистичне фракције, које се и не могу сматрати као народ у ширем смислу; почем знамо да у гранипи има, и то по неправди, тек толико правих немачких учитеља колико се може на прстима пребројити, то смо се морали зачудити смелости с којом је мисао држања „Grenzlehrertag“-а у граници зачета и с којом се у овд. немачким круговима на њеном остварењу ради.

Но ипак се овај појав даје протумачити, и ако не извинити. Овдашња ц. кр. реалка позната је као легло и расадник германизације у Банату. Еле господа зачетници „Grenzlehrertag“-а само су свом културоносном позиву одговорили, кад су пали на мисао да сазову овде „Grenzlehrertag“. За своју идеју црпу они храну из познатог старог извора германизационе системе, под којом се ова земља од свог народа отуђила и страно рухо на се узела. Но ми се надамо, да ће тај извор брзо усахнути и да ће га наша народна свест исушити.

За „Grenzlehrertag“ чине се овде већ припреме. Он се има сазвати 2, 3 и 4 септембра ов. г. а носиће име „Erster Grenzlehrertag“. Као што смо поуздано извештени, позваће се сви учитељи из границе да учествују на овоме „Tag“-у. Овдашњи српски учитељи већ су позвани на суделовање, но ови су нашли за добро одбити тај почасни позив. Како ће се остали одазвати, то ћемо скорим видети. Но ми бисмо саветовали припремном одбору „Grenzlehrertag“-а, да не чини тога покушаја, јер ће се љуто опарити, па ма му и ц. кр. власти на руку ишле. Доста је српска школа патила под туторством немачких шулрата, обрлерера и т. д.; не ће се ваљда и сад подати, да се о њеном добру стара један немачки „Grenzlehrertag“. Ми не бисмо замерили господи од иницијативе, кад би они сазвали скупштину само од немачких учитеља, а кад би српске учитеље оставили на миру, да се ови сами старају о свом бољку и напретку. Али кад видимо, да господа пружају руке и даље, те хоће да увуку под своје руководство и српске учитеље, којих интереси никако нису идентични с интересима немачких учитеља, онда морамо јавно подићи свој глас против њиховог „Grenzlehrertag“-а и одбити свако њихово отачанско старање о благу наше народне школе.

Српским учитељима није нужно да дајемо никакве опомене. Они и сами знаће врло добро да немају никаква посла на „Grenzlehrertag“-у, који као дело немачких руку стоји са свим на страни изван нашег народног кретања на пољу просвете. Српски учитељи имају своје скупштине и већ су их држали на два места: у Ст. Бечеју и Новом Саду; српска народна школа признаје само српски народни сабор као свој орган, који је једини надлежан да у име народа нашег донесе закључења ваљана за школу; српски су се учитељи братски одазвали позиву на скупштину хрватских учитеља и за цело ће је многобројно посетити, као што и треба. Али на „Grenzlehrertag“-у они немају посла.

Најпосле ради бисмо били знати, како су, којим поводом и начином, и да ли су управо неки од овдашњих грађана Србаља ушли у одбор за припрему „Grenzlehrertag“-а?

ДОМАЋЕ ВЕСТИ.

(Скупштина акционара за грађење здања на купљеном ерарном земљишту.) Као што беше заказано, држана је ова скупштина у четвртак 29 априла у 3 сата по подне у магистратској дворани. Нашим читаоцима биће још од лане познато, да у овоме друштву не влада сагласност што се тиче саме цељи, ради које се друштво саставило, као и начина, којим се мисли до цељи доћи. Већина је за то, да се на реченом земљишту зида зграда замашнија, која би подмиривала разноврсне потребе варошке, а мањина би хтела да се на истом месту зида кућа за кирије, која би што више хасне одбацивала својим акционарима. Алтернатива, која се услед тога изродила, постала је тако акутна, да се већ мислило као да ће се друштво распрсиути, те се с тога многи надаше бурној скупштинској седници, но ова је доста достојанствено текла и постигнут је резултат, који је велику већину задовољио, као што ће се видети из тока дебате коју овде саопштавамо:

Председник одбора друштвеног г. Н. Милошев отвори скупштину рекавши да је тога ради сазвана, да би јој одбор поднео извештај о своме дојакошњем делању, које ће овај одмах и учинити. Но пре свега, рече, ваљало би да се изабере за ову скупштину председник ad hoc и перовођа, почем је одбору мандат истекао.

Скупштина акламацијом изабра г. дра Пејичића за председника а г. Ђ. Милошева за перовођу. За тим устане

др. Касапиновић: Почем ће се у данашњој седници питања, коју су на дневном реду, одсудно решавати, предлажем да се изабере одбор од тројице, који ће прикупити акције од присутних, да се види и констатује, колико ко има акција и по томе гласова.

Скупштина овај предлог усвоји и изабра у одбор г. г. Фолтмана, Ј. Максимовића и П. Ј. Марковића.

Пошто се акције покупише и гласови прибележише, приступи се к дневном реду.

Као известилац одбора устане први др. Касапиновић: Мени је та дужност у део пала, да изве-

стим скупштину о досадашњем раду одбора. Закључком главне скупштине од 10. Априла пр. год. овлашћен је овај одбор да 50% инкасује и да по својој увиђавности распише нову емисију акција. Што се првога тиче, одбор је оставио инкасацију ов. штедионици, и ова је до сад инкасовала 550 акција. Остало је дакле ф. 3717·79. Тај новац смештен је у штедионицу и ту носи интерес. Међу акционарима има их свега још 20, који нису платили речених 50%. Одбор је имао право, да распише нову емисију акција, но он то није учинио, а то за то, што је хтео најпре најтачније да се побрине за све што је претходно нужно, да би се могло знати, шта и како ће се зидати и колико ће то стати, дакле док не набави план за здање. Осим тог разлога није се хтео упуштати у издавање нових акција ни због тога, што је сматрао, да је прошла година неугодна подузетцима ове врсте. Познато је опште, да су се лане сви новчани заводи тужили на новчане неприлике. И у Темишвару је постало једно друштво с подобном целју, т. ј. за зидање једног здања, па ни оно се није могло ни у што упуштати лане. Но одбор ипак није седео бадава. Одбор се упустио у преговоре с чувеним архитектом београдским г. Бугарским, и овај је био овде, премерио је земљиште, израдио скице и т. д. Он нам је обећао, да ће нам начинити план бесплатно, али није одржао речи. Он је тај посао уступио техничком бирову, који постоји у Београду. Но почем одбор није ништа уговорио с тим бировом, то је наравно најпре морао с њиме бити на чисто. Тога ради писао је одбор истом техничком бирову, и овај је одбору одговорио, да ће израдити план за 60 дуката. На то одбор није пристао, него се обрати нашем грађанину г. Радотићу, и овај се одазове, те направи план, који ево овде лежи скупштини на увиђењу. Међу осталим пословима имам напоменути то, да је одбор новом инкасацијом исплатио земљиште и поплаћао пристојбине. Земљиште није преписано на друштво из финанцијских узрока. Пошто је одбор пре кратког времена добио план, израдио је и проспект, из кога ће се видети намера друштва. По свему томе нека скупштина суди о радњи одборовој.

Г. Мита Поповић: Кад је овај посао почет, није било штатута ни уговора ни договора, него је наређено да се само земљиште купи. Ствар је текла правилно до 10. априла пр. г. Дотле је 20% уплаћено, а тада смо изабрали одбор на ново, да изради уплату од даљих 50% и да тиме исплати земљиште, — па више ништа. Све друго што је одбор радио од то доба, то је незаконито, јер није имао права да то ради. И сама скупштина од 25. била је незаконита. Предлаже да се избере одбор нов, који ће прегледати радњу старог одбора, испитати рачуне и т. д.

др. Касапиновић: Овде се пориче законитост скупштини од 25. Скупштина је тада законито држана, и ни један члан није тада подигао протест против њене законитости. Што се говори по сокацима и којекуда, то не одлучује. Одбор који постоји, није се отимао о власт, и ко познаје радњу његову не би смео поћи ни гласа против њега. На скупштини од 10. апр. одбор је овлашћен, да распише нову есмисију акција. Ко се на то опуномоћи, опуномоћава се са свим природно и доследно и на то, да припреми план и да се приуготови за све што је при предузећу претходно нужно.

Г. Коста Марић: Кад је 10. априла била скупштина, наређено је да се има уплатити 50%. 25-ог било је насиља. Ја нисам дао новце на лозове и нећу да играм паролу.

Г. Ђ. Милошев: Скупштина од 25. била је законита. Сви су чланови били овде. Већина је доносила закључке. Да ли ће се зидати велика зграда или мала, то се још с почетка имало на уму. И у самој привременици стоји, да је цељ друштву, да се подигне зграда, која ће одговарати местним потребама. Цељ дакле није затајивана.

Г. Бугарски: Скупштина од 25. није била законита, јер није законитим путем текла; ту се гласало по главама, викало се и дерало се, најпосле је дотле дошло, да је и свачија лична сигурност била у опасности, те се људи разбегоше, као што сам и сам учинио. Шта је одбор радио за читаву годину дана? Ништа! Таковог одбора ја још нисам никад видео! Седи целу годину банбадава, па кад му падне на памет да сазове скупштину, онда каже да није време згодно за предузеће. Друштво је претрпело знатну штету отуда, што му је новац лежао толико време бадава. Кажете, како у Темишвару слично једно подузеће целе лањске године није могло ништа да отпочне због новчаних неприлика. Кад је то тако, како се смедосте ви усудити, да овде код нас изиђете на среду с једним колосалним подузећем, кад имате жалостан пример у Темишвару? Ви сте у предрачуну утврдили, да ће приход од зграде носити 12000 фор. Но то ће се јако окрњити, кад одбијете порезу, пристојбе, плате и т. д. Најбоље би било, да најпре ствар решимо начелно; једни би хтели да се зида луксуриозно здање, а други хоће скромно али пробитачно, које ће носити интереса, па тек доцније, пошто се капитал умножи, да се подигне што веће; у томе би ваљало сложити се.

Г. Паја Јовановић: Ја држим да се одбор потпуно онако владао, како му је скупштина упутство дала. Записник је потписан већином, мањина је правила изгреде, али што већина законито реши, то мањина својим изгредима не може осујетити. Ствар је дакле начелно свршена, нити може више бити разговора о томе као ни о законитости скупштине од 25.

Г. Тишма: Одбор је своју дужност савесно вршио. Што г. Бугарски вели да ми треба да шпекулишемо то не стоји. Ми не ћемо ништа луксуријозно да градимо, ми хоћемо без шпекулације да подигнемо здање, које ће да одговара толиким нашим друштвеним потребама. Знамо н. пр. какве патње имамо због локала кад нам нар. позориште дође.

Г. М Кранчевић: Овде се потакло питање, које може забуну произвести, а то је питање о законитости скупштине од 25. Најбоље је, да ми пређемо ћутке то питање. Кад смо ми земљиште купили, била нам је цељ, да на њему подигнемо неко лепо и величанствено здање. То је управо био мамац, који нас је привлачио при уписивању акција. Ми као акционари не треба да гледамо при овом подузећу на особито велику корист; то може чинити поједини приватан човек и њему се не би замерило, али нама као друштву замерило би се. Ми не смемо на тако скупом земљишту скрпарити ма какву чатрљу у тој цељи, да нам што већи интерес носи. Имајмо и частољубља мало; та ми смо Панчевци и хоћемо тим именом да се поносимо у целом свету. Сва околина гледа на нас и нада се да ћемо ми овде подићи величанствену зграду. Како би било да се сложимо? Ми можемо потребе своје све уједно саставити. Нама су потребни дућани, потребна нам је дворана за берзу, за договоре о радњама нашим, потребни су нам станови, а према духу времена треба нам и позориште, дворана за забаве и т. д. То би се дало све у једно саставити и тако кад би смо у једном величанственом здању скопчали корисно са угодним, служило би нам на част.

Г. Мита Поповић: Познато је да се акционарска друштва оснивају тога ради да се подигне материјално благостање, а не ради весеља и задовољства. Нема нигде у свету акционарског друштва, које би имало оваке цељи. А коме је данас до весеља? Био трговац или мајстор, сваки зна како су тешке ове године и како је мучно данас тециво. С тога би паметно било, да се на овом земљишту дућани подигну, како би кирија појевтинила. Ми смо с муком скупили 40.000 ф. а како ћемо остало скупити? Ми немамо никаке привреде, а сувише весеља. Шта ће нама нове кафане? Та имамо их и сувише! Године су ово рђаве, Панчево иде у натраг и живи од своје масти, не принавља ништа. Ко нема чизама, не треба му перо за шеширом. Ми ћемо се увалити у дугове.

Г. Коста Марић: Лепо је што г. Кранчевић вели, али ја знам, да сва акционарска друшта за тим иду, да им акције што више интереса доносе, па тако треба да буде и код нас. Тога ради и купио сам акције, иначе их не бих узео.

Г. Паја Јовановић: Овде је пала реч, да нигде у свету нема акционарског друштва за улепшање вароши. То не стоји. Мени је познато много и мањих вароша, где такова друштва постоје.

Г. Ђ. Милошев: Прва скупштина закључила је, да се има издати 1000 акција. Било би их много, који се не би уписали, кад би знали да ће се чатрља зидати на земљишту и с тога је право рекао г. Кранчевић, да је цељ зидања величанствене зграде управо мамац био на уписивање акција. Ми бисмо од те цељи могли само онда одустати, кад би смо видели, да нисмо у стању нову емисију расписати.

Г. Т. Станисављевић: Питање: да ли је била законита пређашња скупштина или не, то да се пређе ћутке. У рад одборов ја полажем потпуно поверење. Што се тиче користи, та је извесна, била зграда мала или велика, само с том разликом, што ће зграда мала малу корист доносити, а велика велику.

Пошто се нико више није јавио да говори, узме завршну реч као известилац одбора

др. Касапиновић: Врло се добро и с радошћу сећам оног великог одушевљења, које је завладало међу нама у почетку овога подузећа, кад је цељ истакнута била: да се гради на земљишту узорно здање за наше друштвене потребе. Како се породило противно мишљење и како се унела у друштво несагласност, то нећу да испитујем. Наглашавано је толико пута, да се овде не иде за лукративним подузећем. Наша је цељ била, да акције дођу у што више руку, па ако буде штете, да се та раздели на што више делова, како би је сваки што мање осећао. Нема примера у свету, да се једно земљиште купи скоро за 40000 ф., па да се ту зида којешта. Г. полицајни комисар Бугарски нагласио је трошкове; но ти би трошкови били и код мале зграде. Говорило се овде о лозовима, пароли, срећкама. Одбору није ни на памет пало да игра Хомбуршку банку. Лутрија има своје зле и добре стране. Познато је да и државе подржавају и ујемчавају лутријска подузећа, познато је да се и државе, кад им треба зајам, служе лутријом као најпробитачнијим средством. Ако се и ми тим средством послужимо на корист општу и овога подузећа, каква ће то бити голема кривица? Речено је даље, да је друштво претрпело штету, што му је толики капитал бадава лежао. То не стоји. Капитал није бадава лежао, него је смештен у овд. штедионицу и вукао је неки интерес. Кад се све то на ум узме и кад се о ствари расуди без страсти и огорчења, онда се не само не ће имати неповерења према одбору, него ће му се морати признати ревност и савесност. Одбор је с пожртвовањем радио на овоме послу и трошио је своје време, што многи други не би чинио. У осталом, ако се одбору и изрече неповерење, он ће га заиста с мирном савешћу понети.

За тим се приступи гласању по именце и већином гласова од 186 против 127 би усвојен предлог одборов.

Г. Бугарски: Ја изјављујем, да из друштва иступам, почем је на вашој страни већина, па нећу да правим дисхармоније. (Узето на знање.)

Пошто одбор даде оставку, предложи г. др. Пејичић, да се одбору у записнику изрече поверење и захвалност, које скупштина усвоји.

Г. Ј. Максимовић предложи да исти одбор и даље остане у својој функцији. Усваја се и придодају му се још: гг. Радотић, Фодорић, М. П. Живановић и др. Гађански као заменик дру Касапиновићу.

Тим је скупштина ова завршена.

(Општинско веће) имало је седницу у среду, у којој су ови предмети расправљани:

др. Касапиновић у име депутације, која је била у Бечу ради железнице и ради потраживања општинског од ерара, извештава, да се он избора као депутирац није могао примити с тога, што је и онако у своме послу у Бечу био, али се ипак придружио г. Н. Милошевом, који је на ту цељ горе дошао, и саопштава, да се гласови, који се о томе раструбили: да ће се при грађењу железнице Панчево обићи, не обистињавају, већ да се о томе сада тек преговори воде. У таком стању ствари депутација је имала то пред очима, да поради на томе, да Панчево железничку пругу добије. Тога ради била је депутација код директора железничког друштва Копа, код председника поменутог друштва Водијанера, даље код ратног министарства и код франко-аустријске банке у Бечу, а за тим код комуникацијоног министарства угарског у Пешти, а тако исто и код франко-угарске банке, и препоручила је, да се при грађењу железнице Панчево у обзир узме. Код новчаних друштава нашли су изасланици да отиду с тога, што ти заводи обично при грађењу железница учествују, те с тога могу и они са своје стране да буду нашем месту од користи. Што се питања општинског потраживања ради грађевинског фонда и кулука тиче, саопштава да је ратно министарство у том обзиру другога мишљења и држи да је општинско потраживање неосновано, те с тога није вољно да се у грансакцију са општином упусти, већ нас одбија на правни пут. — Извештај овај узет је на знање а депутацији изриче се захвалност на труду. —

У свези с тим извештајем о железничком питању предлаже се, да се постави сталан одбор, који ће пратити то питање и заступати општинске интересе у том обзиру. — Предлог се прима и у одбор бирају се општински представници, којима се додају још: г. г. Коста пл. Јагодић, Михаило пл. Јовановић, Игњат М. Вајферт и Јов. Хубер. Овој комисији биће председник први варошки представник. —

Ради општинског потраживања од ерара већа се о томе, шта би у том обзиру чинити ваљало, да ли представком ипак покушати или правним путем ударити. — Према томе, што предстоје што скорије промене у граници, одгађа се дефинитивно решење овог предмета на неко време. —

Подноси се оставка г. Михаила Кранчевића. Оставка се не уважава, почем јој ничим нису оправдани разлози. —

Пошто је у одбору за грађевину неколико чланова које отпутовало које иначе својим пословима предупређено, то се привремено за допуну овог одбора бирају г. г. Алекс. пл. Јагодић и Јоца Крестић. —

По закључку општ. већа под бр. 58 од 21 септ. 1870 требало је издати низу наспрам горњоварошких дрвара и Јухасове каване под закуп и то само за смештање дрва за горење; но како су се сада околности у нечем промениле, то се већа о томе, да ли би при лицитацији ваљало остати при првашњем закључку општинском или га преиначити тако, да се та низа изда за дрва у опште. — Има се преиначити првашњи закључак тако, да се та низа изда за дрва сваке врсте. —

Коста П. Јовановић моли, да му се допусти, да подигне зграду у народној башти о своме трошку, коју би после 25 година општини у својину предао. — Одобрава се у начелу, а за појединости има уговорити с финанцијско-економским одбором. —

Ал. Томић моли, да му се изради концесија за касапљење крупне марве. Има се молба препоручити.—

Х. Вајс моли, да му се допусти, да подигне „веранду“ испред бивше главне стражаре, на коју би цељ општини плаћао 50 н. од квадратног хвата. Одбија се. —

Ф. Грамберг моли, да му се на земљишту испред горњоварошких дрвара допусти, да отвори дрвару. Упућује се овај предмет правном одбору, да га у претрес узме и извештај о томе општинскоме већу поднесе у првој седници која дође.

ДОПИС.

! **Чалма**, 20. априла. — Да вам опишем жалосно стање наше овд. школе, па да се згрозите. Године 1869. учитељ сима Болманац држао је два месеца школу, па је дао оставку. Општина распише стечај у „Застави“ на који се само један богослов јавио; и за тога се чуло да није доброг владања, те му општина пошаље његове атестате натраг, и намисли да узме из своје средине једног ратара, доброг црквеног певца, за учитеља, (!!! У.) имајући пред очима да и Болманац који је свршио препарандију није никаквог успеха код деце показао. (Дакле треба бирати њему равне или још горе од њега? То је наопако! У) Г. свештеник ту прилику на своју корист употреби, саветује општини да школска управа не ће допустити да онај који није приправничке науке свршио учитељ буде, да то само може он, г. свештеник, узети на се и учитељско званије, а реченога певца за помоћника; помоћник ће становати у својој кући а у школској кући он, г. свештеник, пак да зато општина не ће накнаде у име стана плаћати. Општина тај предлог усвоји, попа са реченим певцем учини уговор, и помоћник отпочне школу. Колико је знао, учио је децу. У месту има две школске куће, стара школа и нова. Г. попа усели се у њих; собу, у којој се деца уче, дао је под кирију неком код уланера бившем лекару. Г. попа се обећао да ће школу, кад нема свештеничке дужности, сам држати, и тако кад је дошло време да се ради летина, отпусти помоћника да ради летину, а он ће школу држати. Помоћник оде на њиву а попа на кола па у Манђелос или на другу страну, а школу држи и децу слиша или попина мати или поменути лекар. Какав су успех деца показала на испиту, то ће знати г. прота митровачки који је учествовао при испиту и однео дневницу.

Кад је наступила ова школска година, г. свештеник напусти учитељско званије, и тако је помоћник сад цели учитељ. Поменути г. свештеник начинио је од црквене ограде пашу или боле рећи обор за свиње и за гуске, а од школе шталу за живину; ма да је више пута опомињат да то не чини, он и не хаје.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

ТЕЛЕГРАМ.

ПЕШТА, 1. маја. — Шеницу за извоз почеше куповати. За 5 н. скочила. Обрт 120.000. — Узанц ф. 5. — Кукуруз мај-јун ф. 3·13 предат готова роба ф. 2·90, ф. 3·10. — Зоб ф. 2·20; нова ф. 1·90. — Јечам ф. 2·35—60. — Репица ф. 15·20. — Маст ф. 35·50; доњоземска ф. 33·50. — Време хладно. — Вода опада.

ТЕЧАЈ БЕЧКЕ БЕРЗЕ

од 30. априла 1871.

Државни дуг у банкама . .	фор.	59·15
„ „ „ сребру . .	„	68·75
Државни зајам од 1860 . .	„	97·—
Акције народне банке . . .	„	740·—
„ кред. завода . . .	„	280·10
Лондон	„	125·20
Сребро	„	122·60
Дукати	„	5·93
20 франака	„	9·95 5/10

СТАЊЕ ВОДЕ.

На Дунаву у	петак	16′	10″	9‴	над 0
„ „ „	суботу	16′	11″	6‴	„
На Тамишу „	петак	12′	8″	—	—
„ „	суботу	12′	9″	—	—

Политичне новости.

— С бојног поља јављају Версељци, да су освојили тврђаву Иси, у којој су нашли 129 топова и много хране и џебане. Брбљави Тјер већ се на сва уста хвалио том победом пред скупштином. Ако се ова вест обистини, онда је то приличан добитак за Версељце, али и за комуну још није све изгубљено. Комуна се спрема на крајњи отпор; њен војвода Росел, који је још млад човек од својих 27 година, развија особиту енергију.

— У Франкфурту је коначно утврђен мир између Француске и Немачке посредовањем Бизмарка и и Фавра. Питање о новцу осигурано је уговором зајма. Северне тврђаве париске предаће Пруси Французима. Од глобе попуштено је пола милијарде. Француска ће за годину дана предати платежну задужницу на износ глобе, која је гарантована енглеским и немачким банкарама; задужница ће се ликвидовати у роковима, које ће Немачка одредити, две милијарде уговориће се с немачким банкарама. Заробљеници ће се отпустити. Немачка посада остаће још само у Белфору, Лонгвију и Нансију и у француској Лотрингији.

— У седници од 28. ов. м. уставног одбора у Бечу било је бурних сцена. Херпст је питао, да ли ће галички посланици већати у рајхсрату и о оним предметима, који су остављени земаљском сабору? Кад је Хохенварт на то одговорио да хоће, подигне се жестока вика. Херпст рече: Онда смо ми Галицији подчињени; онда има провинција прве и друге класе. Кад је после на интерпелацију Ласерову Хохенварт изјавио, да су за сад концесије дате само Галицији, јер остале земље нису изишле на среду са својим жељама, но ако би се чешка опозиција задовољила оним, што је дато Галицији, он се не би ни мало устезао да равни предлог учини и за Чешку, — кад је то рекао Хохенварт, подиже се ужасна врева, тако да се није могло ни говорити од раздражености, те се седница закључила. — Из тога се види колико су Немци заузети за равноправност народа и земаља. Кад им ко дирне у супремацију њихову, као да их дирне ножем у срце!

— Саветовања о граници воде се још непрестано у — Бечу, преко 60 миља даље од границе. У тим саветовањима учествује неколико генерала и два Мацара: Андрашија и Керкапољија.

— Сазивање делегација одложено је опет до 8. јуна ов. г.

— У троједној краљевини дижу се све већи и већи таласи због избора за сабор. Бан Бедековић труди се свакојако да постане Раух.

Припослано.*)

Уреднику „Панчевца“.

Нови Сад, уочи Ђурђева дне, 1871.

Ових дана вратих се с пута мог, и затекох код куће бројеве „Панчевца“ што сте ми послали у Нови Сад, докле на путу бејах.

У једноме од тих бројева наиђох на допис из Новог Сада, у коме се мој пут означује као нека „неслободарска мисија“, па ми се „разуверење“ подмеће.

Допис тај, ако сам добро извештен, написао је Александар Сандић.

Кад један дописник о коме се зна да овој или оној личности као идолу кади, па још и личности коју је до јуче јавно називао „деспотом“, и на сва уста црнио је, — кад такав дописник неће да зна, да се може радити за слободу а да се немора за љубав ове или оне личности „резуверавати“, онда то није ништа необично.

Али је питање каква невоља нагна „Панчевца“ да буде на услузи сплеткашким дописницима! Ако је „Панчевцу“ баш стало до мога политичног уверења и до моје политичне радње, зар небеше достојнијег и поузданијег извора за обавештење, него што је перо позватог сплеткаша!

Моја политична начела нису никаква тајна; она су изложена у мојим списима што су јавности предани. Савестан и разложан суд неће тражити извора за своју пресуду о мени мимо тако отворене радње и јавне исповести моје.

Има их који као да су се заклели да оцрне моје име. Али ни један од мојих нападача недаде себи труда да испита и изложи истину у ствари, него сви огрезавају у голе предпоставке, у голо сумњичење, подметање и опадање. Што је најжалосније, међу оне који се предају тако ниском послу, помешани су и неки који се издаваху за пријатеље моје, и ти су излетили противу мене пре него што би били покушали да се објасне са мном, што би као пријатељи били дужни учинити. Тако ћете видети н. пр. уредника „Змаја“, дра Јована Јовановића, да се утркује са уредником Београдске „Руже“ у „пецању“ и смутљивим „вицовима“ срачуњеним за сејање сумње о мојој снази карактера. А нашло их се који и у „Застави“ предузеше распростирати неистине противу мене. Ти ме бајаги изазиваху; али, кад ја поисках разлога од њих, они недадоше да се мој одговор у „Застави“ печата! Досад је два-три одговора моја изео мрак у уреднишву „Заставе“, ма да је онај лист у коме се на чију личност удари, дужан да прими и одбрану те личности. Да су такве делије, „пецала“ и смутливци далеко од онога што се зове љубав истине, која одликује непристрастне и разложне критичаре, то се јасно огледа у недостојанствености начина њихова. Наравно, кад се намера има да се по што по то оцрни онај, противу кога се неможе са разлогом изићи, онда шта остаје друго, него само да се „пеца“ и напада, а да се избегава свако разложно објашњење, и да се уздржава од јавности одбрана нападнутог, која би могла припомоћи да се права истина сазна?!

Мени је искрено жао што и неки од дојучерањих пријатеља мојих излазе непријатељски противу имена мог. Али кад узмем на ум да су то понајвише чланови оног одбора, који је на први миг из Пеште „коњеноприклоно“ поднео Мађарској влади на контролисање записнике последње скупштине омладинске, и тиме признао надзорничку власт Мађарима и над оним деловима омладине који неживе у Мађарској, — кад то узмем на ум, онда ми није чудно, зашто се ти људи тако живо упињу, да представе као неверника слободе мене, који сам њих једним писмом унапред опомеменуо, да неиздају Мађарској влади записнике целокупне омладине српске, или бар да без знања омладинске скупштине то неучине.

Ето, господине уредниче, какве побуде преврнуше извесне пријатеље моје у непријатеље. Ето откуд да се мени подмеће, чак и да сам „самовластно“ већ сложене чланке „Заставе“ из штампе вадио и узапћивао, и све радио, што само један противник слободе радити може! Има још и друго којешта што би требало да се чује, па да се одгонетне непријатељска загонетка неких — назови-пријатеља мојих, али, ја мислим: ако је икада било, данас заиста није време да међу собом раскрштају људи који су по своме положају у народу позвани, да се пријатељски објасне, па да заједнички раде за општу ствар.

Та мисао и покренула ме, да узмем перо те де вам кажем, да ми је чудновата готовост са којом „Панчевац“ допушта, да се без разлога удара на част имена мога. Ваљда нисте заборавили како сте ми у једном писму разјаснили ваш некадашњи положај у уредништву „Видов-дана“ у Београду? Е па зашто да се у „Панчевцу“ подмеће другоме оно, за што по себи можете знати, да је испод карактера човека који никад није жртвовао и неће жртвовати своје уверење личним идолима? Ви сте ми још писали да људе по делима судите, и опет се могаше у „Панчевцу“ читати, да у књизи коју сам лане у Паризу написао „нема ништа“ за општу ствар, а има „пуно хвале Ристићу и Блазнавцу“! Тако што могао је изрећи само онај који је личном мржњом и злобом заслепљен; али никад то неможе допустити лист који збиља хоће да по делима друге суди. Имате у рукама књигу моју, па ћете се из ње најбоље уверити, да она није написана за хвалу ни једне личности, него да је посвећена начелима слободе и напредка.

Ових дана излази из штампе на Инглеском језику књига коју сам зимус написао (и којој је назив: „The Emancipation and Unity of the Serbian Nation; or The Regeneration of Eastern Europe by the Reconstitution of the Nationalities“). У тој књизи изложена су начела која мене руководе у радњи за народно ослобођење и уједињење, радњи од које по мом уверењу данас нема прече и важније за родољубе српске. Коме је збиља стало до истине у ствари, тај ће ме по мом делу судити.

Мени је много, врло много стало за јавном пресудом на пољу јавне радње, али пресудом која је израз разложног суђења и здраве патриотске свести. Такво суђење и таква свест немогу бити противу мене кад ја као рођени син своје отачбине пред лицем страног света за народну слободу реч узимам. А они који своје мњење о мом карактеру црпу из сокачких доносења, каванских лакрдија и смутљивих досетака, што се испредају при чаши пива и око карташких столова, нека знају да ме њихов суд неће нимало зауставити ни помести у радњи за општу ствар, па ма под којим изговором да би се они трудили да ми одмогну, на место да ми помогну, у послу који је толико њихова колико и моја дужност.

Ја се надам, господине уредниче, да нећете уздржати од јавности ово што вам пишем. А ја остајем готов да дам разјашњења и одговора на свако питање, које би се управило на мене начином достојним чланова уједињене омладине српске, што се зарекоше да узајмним обавештавањем тврде међу собом братске везе.

В. Јовановић.

*) За облик и садржину свега, што под овом рубриком излази не одговара уредништво.

Интерперлација.

Ратном министарству у Бечу.

Почем је по закону, који важи за ц. кр. реалке у војничкој граници, неопходно нужно, да управитељ има сведоџбу о положеном испиту зрелости и да зна бар један славенски језик; почем је професор овд. реалке г. Книр постављен за привр. управитеља исте реалке, а он нити има сведоџбе о положеном испиту зрелости нити зна ког славенског језика, то, у одсуству крајишкога сабора, овим путем управљам интерпелацију на ратно министарство у Бечу и питам га:

1) Зна ли оно, да г. Книр нема сведоџбе о положеном испиту зрелости и да не зна ни једнога славенског језика?

2) Ако зна, како је могло поставити за привр. управитеља човека, који нема законом прописаних својстава?

У Панчеву, 25. Априла 1871.

Један грађанин.

Одговори администрације.

Друштву радиности у Новом Саду. — Ми смо вам већ једном послали рекламоване бројеве. Данас вам шаљемо бр. 11. Броја 6. и 8. немамо више. Од 26 броја за то не добијате листа, што се нисте претплатили. Изволите се пожурити с претплатом, па ћемо вам све бројеве од ове четврти накнадно послати.

Званичне објаве.

— У овдашњој полицији држаће се 27. маја, 27. јуна и 29. јула, свагда у 9 сахата пре подне, лицитација због продаје 6 ланаца ораће земље која припада родбини Суботићевој, а 13. маја, 20. маја и 27. маја због продаје куће под бр. 60, која припада Рахили Јовановићки.

— У Чуругу има један ајгир 10 година стар а у Николинци два беласта магарца пет година стара без госе.

— У среду 17. маја т. г. у 9 сати пре подне биће лицитација због давања под закуп земљишта за дрва у горњој вароши поред варошког дрвариштa и Јухасове каване. Ко жели закупити, нека се тамо нађе.

— Ради попуњења подучитељског места на овд. ц. кр. општинској школи, с којим је скопчана плата од 300 фор., расписан је стечај до 16. ов. г.

— Од данас па сваке недеље и свеца пуцаће се на овд. стрелишту и с тога се сваки опомиње да чува себе и марву.

ОГЛАСИ.

Један шегрт

може одма ступити у галантеријску трговину

Ст. Деановића

(1—3) у Панчеву.

Позив

Овим се позива овдашње становништво у недељу 9/21. о. м. у 3 сата после подне у мађистратску дворану на већање о начину устројства добровољног ватрогасног друштва.

Панчево, 1/13. маја 1871.

(1—1) Општински одбор за сигурност.

Објава.

Гостионица под знаком „Бели Крст“ на великој пијаци лежећа, даје се од првог новембра т. г. на једну или више година — за гостионицу или дућан — под закуп.

Ближа условија дознати се могу код

(1—3) БРАЋЕ ПАВЛОВИЋА.

ОБЈАВА.

У среду 17. маја 1871. држаће се на месту лицитација због издавања земљишта преко пута од горњих дрвара на 10 год. под закуп.

Ближа условља могу се у општинској писарници дознати.

Панчево 10. маја 1871. п. р. к.

(1—1) **ОД МАЂИСТРАТА.**

Одговорни уредник **Јован Павловић.**

Брзотиском **Јовановића и Павловића.**